Lineaire Algebra en differentiaalvergelijkingen

College 8: Orthogonaal diagonaliseren.

J. Vermeer
Les 8

Orthogonaal diagonaliseren I

Definitie: A een reële $n \times n$ matrix. De matrix A heet orthogonaal diagonaliseerbaar als er een diagonalisering $A = PDP^{-1}$ bestaat met P een orthogonale matrix.

Stelling: Stel dat de matrix A orthogonaal diagonaliseerbaar is. Dan is de matrix A symmetrisch!

Is de matrix $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$ orthogonaal diagonaliseerbaar? En de matrix $B = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$??

Is het toeval dat de matrix B orthogonaal diagonaliseerbaar is?

□

Orthogonaal diagonaliseren II

We gaan bewijzen dat iedere (reële) symmetrische matrix (reëel) orthogonaal diagonaliseerbaar is.
Stelling: Laat A een symmetrische matrix zijn. Dan geldt dat alle nulpunten van $p_A(\lambda)$ reëel zijn. (Dus alle eigenwaarden van A zijn reëel).
De volgende stelling bewijzen we niet.
Stelling: Laat A een symmetrische matrix zijn. Dan is A een reëel diagonaliseerbare matrix.
(Equivalent: $m.m.(\lambda) = a.m.(\lambda)$ voor iedere (noodzakelijk reële) eigenwaarde λ.)

Stelling: Laat A een symmetrische matrix zijn. Dan geldt dat eigenvectoren bij verschillende eigenwaarden orthogonaal zijn.

□

Orthogonaal diagonaliseren III

Uit bovenstaande stelling volgt dat symmetrische matrices orthogonaal diagonaliseerbaar zijn. We geven het bewijs als procedure.
Procedure: (Hoe een symmetrische matrix A orthogonaal te diagonaliseren.)

1. Bepaal de eigenwaarden van A (deze zijn alle reëel).
2. Bepaal voor iedere λ een basis voor de eigenruimte E_λ.
3. Gebruik nu Gram-Schmidt om voor iedere eigenruimte E_λ een orthonormale basis te bepalen.
4. Zet de basisvectoren in matrix Q. Dan: Q is vierkant (waarom?) en Q is een orthogonale matrix (waarom?).
5. Dan $A = QDQ^{-1} = QDQ^T$ is een orthogonale diagonalisering van A. □

Voorbeeld van een orthogonale diagonalisering

Beschouw de matrix $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 3 \end{bmatrix}$. Bepaal een orthogonale diagonalisering van A.

Opgave: Verzin een symmetrische 3×3 matrix A met vlak $x + y - z = 0$ als eigenruimte E_4 en met nog een eigenwaarde $\lambda = 6$.

§5.4 besproken tot en met VB 5.18 (tot halverwege blz. 416).

Rest van deze paragraaf wordt overgeslagen. □

Aanbevolen opgaven

College 3	behandeld	aanbevolen opgaven
	§5.4	§5.4: 1,7,15,17,19,21,23